

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ ТА
ТЕХНОЛОГІЇ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 23 Соціальна робота
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 231 «Соціальна робота»
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма магістр
(назва)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

СУМИ 2024

Розробник:

ІОНОВА Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Освітній ступінь: магістр	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
1-й		-й	
Лекції			
20год.		год.	
Практичні, семінарські			
24 год.		год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
100 год.		год.	
Консультації:			
2 год.	год.		
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 150			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Всебічно розглянути сучасні тенденції соціальної взаємодії та технологій комунікативного впливу у контексті сучасних викликів. перевантаження інформаційного простору, трансформації процесу надання соціальних послуг під впливом цифрових технологій та воєнних дій; осучаснити понятійно-категоріальний словник студентів_ок з теорії комунікації та соціальної взаємодії; визначити специфіку сучасних комунікативних процесів у галузі соціальної роботи.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Соціальна взаємодія та технології комунікативного впливу» пов'язана із іншими навчальними дисциплінами освітньо-професійної програми підготовки напряму «Соціальна робота», зокрема «Менеджмент у соціальній роботі та системі соціального захисту населення», «Соціальне проектування», «Соціальна політика в Україні».

3. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. СК 13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

<p>Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання (ПР)</p>	<p>ПР 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати</p> <p>ПР 11. Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.</p> <p>ПР 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.</p> <p>ПР 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.</p> <p>ПР 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.</p>
---	---

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
Б	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
С	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
Д	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
Е	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
F	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни
FX	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

Розподіл балів
для заліку

РОЗДІЛ I						РОЗДІЛ II				РАЗОМ
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі **методи контролю**:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- методи письмового контролю: тестові завдання, розв'язання задач і вирішення проблемних ситуацій репродуктивного, конструктивного і творчого рівнів;
- методи практичного контролю: виконання самостійних завдань;
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Тема 1. Сутність, структура і види комунікації. Сутність і загальна характеристика процесу комунікації. Мета, принципи, функції і закони соціальної комунікації. Різновиди соціальної комунікації. Елементи комунікаційного процесу.

Тема 2. Моделі комунікації. Лінійні моделі комунікацій. Нелінійні моделі комунікації

Тема 3. Міжособистісне спілкування. Сутність і структура спілкування. Типи міжособистісного спілкування. Стили спілкування. Позиції у спілкуванні.

Тема 4. Вербальна комунікація. Мова як засіб комунікації. Форми мовної комунікації. Усна і письмова комунікація. Правила успішної комунікації та аргументація.

Тема 5. Невербальна комунікація. Сутність і особливості невербальної комунікації. Пара- і екстралінгвістичні компоненти невербальної комунікації. Міміка і погляд. Жести. Організація простору і часу. Поза і хода. Контакт очей.

Тема 6. Комунікації в організаціях. Комунікація як функція управління організацією. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації. Соціальна структура комунікацій в організації. Види комунікацій в організації.

РОЗДІЛ II. ТЕХНОЛОГІЇ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ

Тема 7. Ділова бесіда як форма ділової комунікації. Сутність, мета і фази ділової бесіди. Ділова нарада. Ділова зустріч.

Тема 8. Організація комунікативного простору. Поняття технології. Соціальні технології. Символічна організація комунікації. Візуальна організація комунікативного простору. Подієва організація і евент-менеджмент. Міфологічна організація. Комунікативна організація.

Тема 9. Комунікаційні моделі та їх технологічний потенціал. Соціологічні й психологічні моделі комунікацій. Семіотичні моделі комунікації. Модель міфологічної

комунікації. Модель аргументуючої комунікації. Модель іміджевої комунікації. Модель пропагандистської комунікації.

Тема 10. Комунікативні технології пропаганди. Пропагандистські комунікації: поняття, структура, функції. Моделі сучасної пропаганди. Пропагандистський аналіз. Технології і методи пропаганди. Пропагандистські кампанії.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ	Лабор.	Конс.	Самост		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ											
Тема 1. Сутність, структура і види комунікації	14	2	2			10					
Тема 2. Моделі комунікації	14	2	2			10					
Тема 3. Міжособистісне спілкування	14	2	2			10					
Тема 4. Вербальна комунікація	14	2	2			10					
Тема 5. Невербальна комунікація	14	2	2			10					
Тема 6. Комунікації в організаціях	14	2	2			10					
РОЗДІЛ II ТЕХНОЛОГІЇ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ											
Тема 7. Ділова бесіда як форма ділової комунікації	14	2	2			10					
Тема 8. Організація комунікативного простору	16	2	4			10					

Тема 9. Комунікаційні моделі та їх технологічний потенціал	14	2	2			10						
Тема 10. Комунікативні технології пропаганди	14	2	2			10						
УСЬОГО ГОДИН	150	20	24	2		100						

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Сутність, структура і види комунікації	2	
2.	Тема 2. Моделі комунікації	2	
3.	Тема 3. Міжособистісне спілкування	2	
4.	Тема 4. Вербальна комунікація	2	
5.	Тема 5. Невербальна комунікація	2	
6.	Тема 6. Комунікації в організаціях	2	
7.	Тема 7. Ділова бесіда як форма ділової комунікації	2	
8.	Тема 8. Організація комунікативного простору	2	
9.	Тема 9. Комунікаційні моделі та їх технологічний потенціал	2	
10.	Тема 10. Комунікативні технології пропаганди	2	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Сутність, структура і види комунікації	2	
2.	Тема 2. Моделі комунікації	2	
3.	Тема 3. Міжособистісне спілкування	2	
4.	Тема 4. Вербальна комунікація	2	
5.	Тема 5. Невербальна комунікація	2	

6.	Тема 6. Комунікації в організаціях	2	
7.	Тема 7. Ділова бесіда як форма ділової комунікації	2	
8.	Тема 8. Організація комунікативного простору	4	
9.	Тема 9. Комунікаційні моделі та їх технологічний потенціал	2	
10.	Тема 10. Комунікативні технології пропаганди	2	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Сутність, структура і види комунікації	10	
2.	Тема 2. Моделі комунікації	10	
3.	Тема 3. Міжособистісне спілкування	10	
4.	Тема 4. Вербальна комунікація	10	
5.	Тема 5. Невербальна комунікація	10	
6.	Тема 6. Комунікації в організаціях	10	
7.	Тема 7. Ділова бесіда як форма ділової комунікації	10	
8.	Тема 8. Організація комунікативного простору	10	
9.	Тема 9. Комунікаційні моделі та їх технологічний потенціал	10	
10.	Тема 10. Комунікативні технології пропаганди	10	

Рекомендована література

Базова

1. Виходець О.М. Соціальні комунікації в культурі української організації : монографія / О.М. Виходець – О. : Олтех, 2010. – 285 с.
2. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / за ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук. – К. : Центр учбової літератури, 2007 – 344 с.
3. Кайдалова Л.Г. Психологія спілкування : навч. посіб. / Л.Г. Кайдалова, Л.В. Пляка. – Х. : НФАУ, 2011. – 132 с.
4. Кручек В.А. Психолого-педагогічні основи міжособистісного спілкування : навч. посіб. / В.А. Кручек. – К. : ДАКККіМ, 2010. – 273 с.
5. Олійник О. Ділове спілкування : навч. посіб. / О. Олійник. – Красноармійськ : КП ДонНТУ, 2009. – 308 с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : підручник / Л.Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2010. – 348 с.
7. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І.М. Плотницька, О.П. Левченко, З.Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І.М. Плотницької, О.П. Левченко. – К. : НАДУ, 2011. – 128 с.
8. Пентилюк М.І. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. / М.І. Пентилюк, І.І. Маруніч, І.В. Гайдаєнко. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. – 224 с.
9. Плетнєва О.Л. Усне ділове спілкування: навч. посіб. / О.Л. Плетнєва. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2008. – 51 с.
10. Прищак М.Д. Етика і психологія ділових відносин : навч. посібник / М.Д. Прищак, О.Й. Лесько. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 309 с.
11. Філоненко М.М. Психологія спілкування : підручник / М.М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
12. Холод О.М. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз : навч. посіб. – К. : КиМУ, 2010. – 391 с.